

**Lerums
kommun**

SBN23.25

Detaljplan för fastigheten Bråta 1:56, 1:20,
1:55 samt del av 1:61, Bostäder norr om
Bråta Broväg,
i Lerums kommun

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Sektor samhällsbyggnad
Planenheten
2024-05-13

Innehåll

1	Allmänt	5
2	Kort beskrivning av förslaget	5
2.1	Beskrivning av platsen	5
2.2	Markanvändning	5
3	Behovsbedömning - checklista	5
3.1	Säkerhet	5
3.2	Luft	7
3.3	Vatten	7
3.4	Hälsa	8
3.5	Social miljö	9
3.6	Naturmiljö	10
3.7	Kulturmiljö.....	11
3.8	Visuell miljö	12
3.9	Hushållning med naturresurser	12
3.10	Rekreation och friluftsliv.....	12
3.11	Motverkar planens genomförande miljömålen (nationella, regionala, lokala – nr 10 och 14 berör inte Lerums kommun)?	13
3.12	Kumulativa effekter	14
3.13	Alternativ	14
4	Bedömning	14
5	Fortsatt arbete med miljöbedömning	15
5.1	Avgränsning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
5.2	Alternativ som ska utredas.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
5.3	Konsekvenser som hanteras i planarbetet men inte anses betydande	Fel! Bokmärket är inte definierat.
5.4	Åtgärder.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
5.5	Uppföljning av betydande miljöpåverkan.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6	Medverkande tjänstemän	17
7	Avstämning med länsstyrelsen	17
7.1	Länsstyrelsens synpunkter	17

1 Allmänt

När man upprättar en detaljplan görs en undersökning av planen om betydande miljöpåverkan, för att kunna avgöra om genomförandet av förslaget innebär betydande miljöpåverkan. Syftet med behovsbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas.

2 Kort beskrivning av förslaget

2.1 Beskrivning av platsen

Området ligger i Stora Bråta. Norr om och utmed E20 i anslutning till Bråta broväg.

2.2 Markanvändning

Planen syftar till att pröva ca 60 bostäder. I dag är marken delvis sly, delvis skog och delvis öppen äng. Området gränsar till E20, naturområde, bebyggelse och Bråta broväg. Översiktsplanen säger planerad bebyggelse.

3 Behovsbedömning - checklista

I nedanstående tabell redovisas en rad faktorer som påverkar kriterierna samt kommentarer.

3.1 Säkerhet	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Risk för skred, ras eller erosion?	nej	Marken utgörs generellt av berg-i-dagen eller fastmark. Inom begränsade delar återfinns även flackare områden där lera konstaterats. Stabilitet- och sättningförhållandena är generellt sett goda och det finns möjlighet att anlägga bostäder med tillhörande anslutningsvägar utan att några särskilda geotekniska förstärkningsåtgärder krävs. Inom de delar som utgörs av lermark kan framför

		<p>allt sättningar i undergrunden utgöra ett problem. Dock är jorddjupen begränsade varför eventuella åtgärder inte bedöms innebära några stora merkostnader.</p> <p>Bergets kvalitet bedöms överlag vara god. Risk för bergras bedöms som låg. I samband med planläggning ska respektive område undersökas mer detaljerat för att verifiera jordlagerföljd. En mer noggrann bergteknisk undersökning bör utföras i samband med eventuell bergschakt för att analysera risken att få rörelser i lösa block. <i>(Översiktlig geoteknisk utredning för Stora Bråta Göteborg 2014-12-10 Structor Mark Göteborg AB)</i></p>
Risk för översvämningar?	Nej	Ingen risk föreligger
Risk för utsläpp av farliga ämnen vid olycka?	ja	<p>Enligt utförd kompletterande riskutredning finns förslag till skyddsåtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Området inom 41 meter från väggkant på E20 ska ej utformas så det inbjuder till stadigvarande vistelse utomhus i oskyddat läge. <ul style="list-style-type: none"> o Uteplatser/balkong kan skyddas med bullerskärm utförd i minst brandklass EI30 placerad mellan riskkällan och skyddsobjektet. Alternativt kan bullerskärmen uppföras som en fastighetsnära åtgärd. o Komplementsbyggnader som exempelvis carport bedöms inte inbjuda till stadigvarande vistelse utomhus och bedöms således vara acceptabelt inom 41 meter från väggkant på E20. • Utrymning ska vara möjlig bort från E20 för de byggnader som ligger inom 70 meter från leden. • Ventilation ska placeras så den inte vetter direkt mot E20 på byggnader inom 70 meter.

		Om dessa skyddsåtgärder genomförs så bedöms risknivåerna vara tolerabla för planområdet.
Påverkas trafiksäkerheten?	ja	Totalt bedöms 112 nya bostäder tillkomma i Stora Bråta området. Denna detaljplan innehåller ca 60 bostäder vilket kan öka risken för tex oskyddade trafikanter samt annan trafik och den övergripande trafikstrukturen behöver hanteras. Ett antal trafiksäkerhetshöjande åtgärder föreslås i planförslaget.
Påverkas risker vid beredskap/krig?		
3.2 Luft	Ja/nej/ osäkert	
Utsläpp från trafik?	Ja	De nya bostäderna bedöms ge en trafikökning om som motsvarar genomsnittligt 5 st fordonsrörelser/dygn/bostadsenheter. Den sammantagna trafikstringen från Stora Bråta beräknas bli 560 fordon/dygn och 210 från det aktuella planområdet. Det kommer att ge en ökning av utsläpp i området.
Andra utsläpp, t ex från industriella processer?	nej	
Överskrids nationella rikt- och gränsvärden och miljö kvalitetsnorm?	nej	Planen och därav förväntad trafikökning bedöms inte bidra till att MKN överskrids. Mätning har gjorts vid Hulanmotet och där överskrids inte MKN i dagsläget.
3.3 Vatten	Ja/nej/ osäkert	
Påverkas sjö, vattendrag eller våtmark genom utsläpp, mekaniska ingrepp, ändrade flöden eller sedimentation?	nej	
Påverkas vattenskyddsområde eller annan vattentäkt?	nej	

Förändrade infiltrationsförhållanden? Förändras grundvattennivån?	Ja nej	Ny bebyggelse innebär mer hårdgjord yta, programmet anger att dagvattenutredning ska tas fram för att ta hand om dagvatten enligt Lerum kommuns dagvattenstrategi och i anslutning till befintliga vatten. I rekommendationer och riktlinjer anges att sprängnings och schaktningsarbeten ska minimeras.
Påverkas flöden eller sedimentation i ytvattnet?	nej	
Påverkas miljökvalitetsnorm? Påverkas status enligt vattenöversikten?	Nej nej	
Innebär planen markavvattning eller vattenverksamhet?	nej	
3.4 Hälsa	Ja/nej/ osäkert	
Risk för fukt från marken?	nej	Fokus här är att försöka behålla en god markfuktighet naturen i området
Risk för joniserande strålning (radon)?	Nej	Området omfattar främst normalrisk enligt radonöversiktskartan.
Risk för exponering från elektriska fält eller magnetfält?	Nej	
Finns farliga ämnen i marken?	nej	Inom föreslaget exploateringsområden finns inga områden med risk för föroreningar. Möjligtvis är E20 en spridare av föroreningar
Överskrids rikt- och gränsvärden för ljudnivåer? Förändras ljudnivåerna?	Ja Ja	Lerums kommuns bullerkartering visar att tomten utsätts för ekvivalenta bullervärden upp till 75 dBA och max upp till 75 dBA. För att reducera ljudnivåerna inom föreslaget område för ny bebyggelse måste någon form av bullerskyddsåtgärd utföras.
Bländande ljussken? Skuggor?	nej	

Risk för störande vibrationer?	Nej	De geotekniska förutsättningarna medför med stor sannolikhet inte vibrationsproblem i planerat exploateringsområde.
Underskrids rekommenderade skyddsavstånd?	ja	Byggnader föreslås närmare än föreslagna 41 meter där föreslås skyddsplank i brandklass EI30 för eventuella utemiljöer. Byggnader föreslås även inom 70 meters-gränsen dessa bostäder skall utformas så att utrymning är möjlig bort från E20 samt att ventilation ska placeras så att det inte vetter direkt mot riskområdet.
Stark lukt?	Nej	
3.5 Social miljö	Ja/nej/osäkert	
Påverkas antalet personer som vistas i området dagtid?	ja	Flera personer kommer flytta in i området.
Påverkas antalet personer som vistas i området kvälls- och natttid?	ja	Flera personer kommer flytta in i området
Förändras ålders- eller socioekonomisk sammansättning?	ja	Det nya förslaget tillför hyresrätter och bostadsrätter i ett område med enbart en familjs bostäder.
Sänks områdets status?	nej	
Innehåller planen ensartade upplåtelseformer, typer av bostäder, storlekar och prisklasser?	nej	Blandade upplåtelseformer
Är området enhetligt när det gäller bostäder, arbetsplatser, service, kultur och andra fritidsaktiviteter?	ja	Enbart bostäder
Finns endast byggnader av ett slag med avseende på höjd, ålder, kvalitet, tidsepok, prisklass och upplåtelseform?		

Går gång-/cykelstråken långt från bostadshus och/eller nära snabbt körande biltrafik?	Nej	Avgränsade gång och cykelstråk saknas i området
Är kollektivtrafikens hållplatser otillgängliga och otryggt placerade?	Nej	I området finns ingen busshållplats men Tågstationen aspens station ligger på ca 600 meters avstånd.
Ökas barriäreffekter, går det att röra sig genom området på bara ett sätt?	nej	
Försvåras för fotgängare och cyklister?	nej	
3.6 Naturmiljö	Ja/nej/ osäkert	
Påverkas lagenligt skyddad natur, Natura 2000, riksintressen, reservat, strandskydd, biotopskydd (även generella) eller föreslagna skyddad natur?	ja	Området gränsar till ett natura 2000 område.
Påverkas i lag skyddade eller särskilt hotade arter (utpekade i EU:s direktiv, fridlysta, rödlistekategori CR, EN, VU)?	osäkert	I intilliggande Natura 2000-område/naturreservat finns förekomster av läderbagge, ekoxe och klosterlav. Planområdet ligger inom ett större område som hyser 8 arter av fladdermöss. Gröngöling och mindre hackspett förekommer i större område i vilket planområdet ingår. I planområdet finns en jordkällare samt hålträd som kan nyttjas av fladdermöss. Fladdermöss, mindre hackspett och gröngöling har inventerats (boplatser), ev. även (vedlevande) insekter.
Påverkas övrig skyddsvärd natur (naturvårdsprogram, ekologiskt särskilt känsligt område, ansvarsarter, skyddsvärda träd)?	Ja	Större delen av planområdet pekas i kommunens naturvårdsprogram ut som naturvårdsklass 2, mycket högt naturvärde (koncept 2018). Den östra delen ingår i ekologiskt särskilt känsligt område med avseende

		på grovvuxen ekskog m.m, samt inom lövskogsinventering, naturvärdesklass 1. Planområdet innehåller skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd.
Påverkas känsliga ekologiska, hydrologiska eller geologiska processer, eller speciella livsmiljöer av värde för biologisk mångfald?	ja	Enligt ovan.
Påverkas värdefulla element som t ex träd, dammar?	Ja	Området innehåller skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd.
Påverkas gröna kilar/grönstruktur?	ja	Genom att områden som är intressanta för naturvärden och friluftsvärden tas i anspråk.
3.7 Kulturmiljö	Ja/nej/ osäkert	
Påverkas område/objekt av riksintresse för kulturvärden?	Nej	
Påverkas byggnadsminne?	nej	
Påverkan på område/objekt i kulturmiljöprogram eller bebyggelseinventeringen? Påverkas övrigt skyddsvärt kulturlandskap eller område/objekt med stora kulturvärden?	ja	Området ligger inom kulturmiljöprogrammet.
Påverkas fornlämningar/kulturlämningar?	nej	Arkeologisk undersökning steg 2 utförd i området. Inga värden konstaterades.
Påverkas område/objekt av industriminneskaraktär?	nej	

3.8 Visuell miljö	Ja/nej/ osäkert	
Stora förändringar i stads- eller landskapsbild?	nej	
Påverkas element, som är viktiga för stads- eller landskapsbilden?	nej	
Påverkas område med värdefull eller karaktäristisk landskapsbild?	Nej	
3.9 Hushållning med naturresurser	Ja/nej/ osäkert	
Påverkas område som är värdefullt för annan markanvändning i eller utanför planområdet, direkt eller indirekt (jordbruksmark, skogsmark, vattenskyddsområde etc)?	osäkert	Inom västra delen av Bråta 1:56 finns ängsmark som enligt Jordbruksverkets register är utpekad som tidigare jordbruksblock. Senaste uppgifterna är från 2009 och området brukas inte längre som jordbruksmark.
Är aktiviteterna resurs- eller energislukande? Gynnas eget bilåkande på bekostnad av gång-, cykel-, eller kollektivtrafik?	Nej Nej	Det är 600 meter till aspens station.
3.10 Rekreation och friluftsliv	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Påverkas lagenligt skyddade områden (naturreservat, strandskydd), riksintresse för friluftsliv eller föreslagen skyddad natur?	Nej	
Påverkas värdefullt rekreationsområde (naturvårdsprogram, vandringsleder m m)?	Nej	
Påverkas något lokalt grönområde? Påverkas tillgänglighet till grönområden eller rekreation?	Osäkert	Oklart hur området används av närboende.
Påverkas gröna kilar/grönstruktur?	ja	

3.11 Motverkar planens genomförande miljömålen (nationella, regionala, lokala – nr 10 och 14 berör inte Lerums kommun)?	Ja/nej/osäkert	
1 Begränsad klimatpåverkan (Klimatstrategi, Energiplan, FÖP Vindkraft)	nej	
2 Frisk luft (Lokala miljömål saknas)	Nej	Luften kan påverkas men överskrider inte MKN. Mätning har gjorts vid Hulanmotet och där överskrider inte MKN i dagsläget.
3 Bara naturlig försurning (Vattenöversikt)	nej	
4 Gifrfri miljö (Vattenöversikten, Dagvattenstrategi, VA-planstrategi, Förorenade områden)	nej	
5 Skyddande ozonskikt (Lokala miljömål saknas)	nej	
6 Säker strålmiljö (Lokala miljömål saknas)	nej	
7 Ingen övergödning (Vattenöversikt, Dagvattenstrategi, VA-planstrategi)	nej	
8 Levande sjöar och vattendrag (Vattenöversikt, Naturvårdsprogram, Dagvattenstrategi, VA-planstrategi)	nej	
9 Grundvatten av god kvalitet (Lokala miljömål saknas)	nej	
11 Myllrande våtmarker (Naturvårdsprogram, Vattenöversikt?)	nej	
12 Levande skogar (Naturvårdsprogram)	osäkert	Beror på utformning och hänsyn till utpekade naturvärden.
13 Ett rikt odlingslandskap (Naturvårdsprogram)	nej	
15 God bebyggd miljö (Bostadsstrategi, Naturvårdsprogram, Energiplan, Dagvattenstrategi, VA-planstrategi, FÖP Buller, FÖP Vindkraft, Avfallsplan, Lokala miljömål för kulturmiljö saknas)	osäkert	Väldigt nära E20
16 Ett rikt växt- och djurliv (Naturvårdsprogram)	Osäkert	Beror på utformning och hänsyn till utpekade naturvärden

3.12 Kumulativa effekter	Ja/nej/ osäkert	
Ger planens effekter + effekter av befintliga förhållanden sammanlagt en betydande påverkan?	Nej	
Ger planen flera begränsade effekter som tillsammans är betydande?	Nej	
Ger planens effekter + andra aktuella planers effekter sammanlagt en betydande påverkan?	Ja	Trafikflöden ökar på befintliga vägar i området
3.13 Alternativ	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Kan alternativa sätt att uppnå syftet minska negativ påverkan?	Ja	Om man bygger betydligt mindre blir det mindre påverkan
Kan alternativa lokaliseringar minska negativ påverkan?	Ja	Om området byggs någon annanstans påverkas inte området
Kan ändrad utformning minska negativ påverkan?	Ja	Färre bostäder ingen påverkan
Ger nollalternativ mindre negativ påverkan?	ja	Om man inte bebygger blir det inga nya bilar i området, ingen schaktning eller hårdgjorda ytor eller någon ny grundläggning i området.

4 Bedömning

Den planerade bebyggelsen innebär att man bygger bostäder, vägar VA mm i ett naturområde som ligger i anslutning till motorvägen och i nära anslutning till höga naturvärden.

Slutsatser:

Då undersökningen om betydande miljöpåverkan visar att det inte kan uteslutas att konsekvenserna vid genomförandet av detaljplanen kan innebära en betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser har en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tagits fram. Avgränsningen av MKB:n har samråttats med Länsstyrelsen.

5 Fortsatt arbete med miljöbedömning

5.1 Syfte och bakgrund

COWI har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning för *Detaljplan för fastigheten Lerum Bråta 1:56 m.fl., Bostäder norr om Bråta Broväg, i Lerums kommun*. Syftet med planen är att utveckla Stora Bråta genom att tillföra ny bostadsbebyggelse i området norr om Bråta Broväg, cirka tre kilometer väster om Lerums tätort. Planen avgränsas av E20 i söder, Bråta Broväg i väster, Korpåsliden och fastigheter utmed Korpåsliden i norr samt Natura 2000-området Aspens station i öst. Området är obebyggt och utgörs i huvudsak av skog med undantag för en mindre öppen gräsyta centralt i området. Området ligger i söderslutning i riktning mot E20.

5.2 Planens effekter och konsekvenser

I Tabell 1 sammanfattas bedömda konsekvenser för studerade miljöaspekter.

Tabell 1 Sammanfattade konsekvenser av planen för studerade miljöaspekter, jämfört med nollalternativet.

Miljöaspekt	Konsekvenser
Naturmiljö	Måttliga negativa konsekvenser
Transporter av farligt gods	Måttliga negativa konsekvenser
Markmiljö	Obetydliga konsekvenser
Kulturmiljö	Måttliga negativa konsekvenser
Dagvatten- och skyfall	Små negativa konsekvenser
Buller	Måttliga negativa konsekvenser
Luftmiljö	

Bedömningskala				
Positiva konsekvenser	Obetydliga konsekvenser	Små negativa konsekvenser	Måttliga negativa konsekvenser	Stora negativa konsekvenser

Av studerade miljöaspekter riskerar planen att medföra negativa konsekvenser (små – måttliga) avseende naturmiljö, transporter av farligt gods, kulturmiljö, dagvatten- och skyfall, buller samt luftmiljö. Den huvudsakliga påverkan sker genom förändrad markanvändning, där skogsmark tas i anspråk för bostäder med tillhörande parkeringsytor och komplementbyggnader. För naturmiljö innebär ianspråktagandet av mark en förlust av livsmiljö för djur och växter och det finns risk att träd viktiga för det närliggande Natura 2000-området avverkas eller skadas. För kulturmiljön riskerar planen att dels göra intrång i kultur-historiska strukturer och samband inom planområdet, men också förändra den bebyggelsemiljö som präglar Stora Bråta.

Uppförandet av bostäder nära E20 medför att människor kan exponeras för sämre luft och högre bullernivåer, samt risker avseende transporter av farligt gods. Slutligen medför hårdgörandet av mark behov av åtgärder kopplade till dagvatten- och skyfall.

I planen regleras byggnaders placering och volymer, samt skydd mot störningar i form av placering av utrymningsvägar och utformning av ventilation, skydds-plank för uteplats, samt bullerdämpande åtgärder för gemensam utemiljö. Därtill planläggs mark som *Allmän plats – Natur* tillsammans med enskilt skydd av särskilt skyddsvärda träd. För naturmiljö undviks stora negativa konsekvenser då genomförd naturvärdesinventering och artskyddsutredning har visat på möjliga åtgärder för att undvika otillåten skada och i vissa fall även förbättra förutsättningar för naturmiljön. Likaså gäller buller och transporter av farligt gods där genomförda utredningar föreslår åtgärder möjliga att undvika oacceptabla risker och bullernivåer. Även dagvatten och skyfallsutredningen har visat att det finns förutsättningar för erforderlig rening och fördröjning samt skyfallshantering.

5.3 Miljökvalitetsnormer

Planen har inte bedömts motverka uppfyllandet av miljökvalitetsnormer.

5.4 Riksintressen och andra områdesskydd

Planen angränsar till Natura 2000-området *Aspens station* och överlappar dels med riksintresse för naturvård, *Säveån, Nääs, Öjared, Aspen*. Med de hänsyn som tagits i planens utformning, i kombination med en föreslagen skötselplan, bedöms det finnas förutsättningar för att inte påverka miljön i Natura 2000-området på ett betydande sätt. Därmed bedöms planen även vara förenlig med riksintresset. Planen angränsar även till E20 som utgör riksintresse för kommunikationer. Med de åtgärder som föreslagits inom ramen för riskutredning bedöms planen vara förenlig med riksintresset. I det större området finns även Västra Stambanan (riksintresse för kommunikationer) samt Härskogen (riksintresse för friluftsliv) vilka inte bedöms påverkas av planen.

5.5 Miljömål

Planen bedöms bidra positivt till målet *God bebyggd miljö* och negativt till målen *Levande skogar*, samt *Ett rikt växt- och djurliv*. För resterande mål bedöms planen varken bidra positivt eller motverka negativt.

5.6 Fortsatt arbete

Möjlighet finns att ytterligare undvika risker och minimera störning genom att i kommande projektering och utformning ta största möjliga hänsyn till de förutsättningar och värden som identifierats i utredningarna och som presenterats i miljökonsekvensbeskrivningen.

6 Medverkande tjänstemän

Karolina Källstrand, Naturvårdshandläggare

7 Avstämning med länsstyrelsen

Kommunen har haft samråd med länsstyrelsen, och det framkom att det behöver utredas om planen behöver tillstånd för påverkan på Natura2000.

7.1 Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsens bedömning är att inventering av förekomst av läderbagge i planområdet inte är nödvändig i detta skede, eftersom området främst bedöms ha betydelse för läderbaggens spridningsmöjligheter mellan områden med lämpliga biotoper. Det kan också finnas efterträdare (träd med potentiella framtida boplatser) i planområdet. En inventering bör (enligt länsstyrelsen) därmed fokusera på att undersöka områdets betydelse för läderbaggens möjligheter att sprida sig mellan de olika områdena med grova/skyddsvärda träd (ex från Gullringsbo, Ekenäs, Bokedalen, Hulan, Ekebacken), identifiera träd som är lämplig biotop för läderbaggen i dagsläget (hålträd, mulmträd) inom området som påverkas av planerad detaljplan samt förekomst av potentiella efterträdare; Lövträd som kan bli lämplig biotop för läderbaggen på sikt. Även kumulativa effekter behöver beaktas. (En MKB kan sedan, om Natura2000-tillstånd krävs, behöva visa att verksamheten/åtgärden ensam eller tillsammans med andra inte orsakar en störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet av läderbagge som avses att skyddas inom Natura 2000-området.)

Sektor samhällsbyggnad

Lars Palmeby